

**EUROPEAN
CLIMATE
PACT**

#MyWorldOurPlanet
#EUClimatePact

**Peer
Parliaments**

Make
yourself
heard

**Kako organizirati Peer Parliament:
detaljni vodič za vođenje grupe
kroz raspravu o klimi**

Rasprava i djelovanje ključni su za rješavanje klimatske krize. Želimo da ljudi diljem Europe mogu komunicirati i izraziti svoje ideje, mišljenja i zabrinutosti u vezi s klimatskim promjenama kako bismo mogli učiti jedni od drugih i osmisliti rješenja koja svima odgovaraju. Moramo se udružiti kao društvo u cjelini kako bismo se uhvatili ukoštac s najvećim izazovom naše generacije. Tu nastupate vi!

Željeli bismo vam zahvaliti što ste se dobrovoljno prijavili za organiziranje sesije Peer Parliament (javna debata) i okupili svoje prijatelje, obitelj, kolege i susjede kako biste porazgovarali o najvažnijim klimatskim problemima našeg doba. **Organiziranjem rasprave Peer Parliament postajete dio inicijative na razini cijele Europe koja ljudima omogućuje razgovor o klimatskim promjenama.** Rasprave koje se održavaju diljem kontinenta omogućit će nam da izrazimo svoje ideje i učimo jedni od drugih sa svrhom da Europa postigne svoj cilj da do 2050. postane prvi klimatski neutralni kontinent i društvo na svijetu.

Ovaj dokument nije službeno stajalište Europske komisije. Napominjemo da informacije u ovom dokumentu mogu biti zastarjele jer je on prvi put izrađen 2022.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2024

© Europska unija, 2024

Politiku ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređuje Odluka Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena

Za svaku uporabu ili umnožavanje elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Cilj

Peer Parliament ima za cilj donošenje zajedničke i informirane grupne odluke o ključnim pitanjima u vezi s aktivnostima u borbi protiv klimatskih promjena. Možete birati između više opcija odgovora, kao i predložiti vlastite ideje. Od nas ćete dobiti lako razumljive materijale za informiranu raspravu. Interakcija s mišljenjima i stavovima svih članova grupe dovest će do uzbudljivog procesa zajedničkog učenja i dogovaranja zajedničkih rješenja za neke od najvažnijih problema našeg doba. Donositelji politika i dionici čuti će vaš glas i vaše odabire.

Kako održati Peer Parliament?

Održavanje rasprave Peer Parliament jednostavno je i zahtijeva samo pet jednostavnih koraka. Ovaj vodič s detaljnim uputama pomoći će vam da moderirate raspravu i omogućite svima da izraze svoje mišljenje i ideje na strukturiran način. Nadalje, ovaj vodič pomoći će vam da svoje rasprave pretvorite u jasne rezultate.

Rasprave Peer Parliament usredotočene su na tri glavne teme:

Za svaku od njih pripremili smo materijale kako biste mogli voditi informiranu raspravu. Svaka tema sastoji se od dva glavna pitanja i nekoliko mogućih rješenja o kojima vaša grupa može raspravljati.

Ti materijali pomoći će vam saznati više o svakoj ponuđenoj opciji prije nego što počnete raspravljati o njihovim prednostima i nedostacima. No naravno nije riječ samo o tome što mi predlažemo – želimo čuti vaše mišljenje! Tijekom rasprave iznesite vlastita razmišljanja, ideje i rješenja.

Nakon što saznate koja su moguća rješenja i raspravite o njihovom učinku, bit će vrijeme za glasanje. Predvodit ćete glasanje grupe tako što ćete zatražiti od svakog člana grupe da rangira različite opcije u rasponu od onih koje najviše podržava do onih koje najmanje podržava. Kao organizator prebrojat ćete glasove, zabilježiti rezultate i svoje iskustvo podijeliti putem [Europskog sporazuma o klimi](#).

Iako vam dajemo neke smjernice, Peer Parliaments osmišljeni su kao ležerni razgovori o klimi, a ne formalne rasprave. Pobrinite se da se sudionici osjećaju opušteno jer će se time potaknuti bolja rasprava. **Kako bismo vam pružili podršku u tome, pripremili smo strukturu vašeg Peer Parlamenta koja će vam pomoći da postignete zanimljive i konstruktivne rezultate.**

Kojih je to pet koraka za održavanje rasprave Peer Parliament?

PRVI KORAK:

Postavljanje okruženja

Prvi je korak priprema za raspravu prije njezina početka. Dovoljno je malo se pripremiti da bi se omogućilo da razgovor teče glatko.

- **Okupite sudionike:** pozovite od 5 do 10 osoba koje su zainteresirane za raspravu. To mogu bitiiskusni zagovornici borbe protiv klimatskih promjena ili osobe kojima je ta tema potpuno nova. Što je grupa više izmiješana, to će rasprava biti zanimljivija. Možete pozvati prijatelje, obitelj, kolege, susjede – izbor je na vama.
- **Odaberite mjesto:** zatim razmislite o tome gdje biste mogli održati raspravu. To može biti vaš najbliži kafić, lokalni park ili čak vaš dnevni boravak. Samo pazite da je vašim sudionicima ugodno i da nema previše pozadinske buke – želite da ih se može čuti.
- **Pripremite se:** dat ćemo vam **informativne materijale** koji sadržavaju određene važne činjenice, brojke i informacije za poticanje rasprave. Svakako pripremite ove materijale kako bi ih sudionici rasprave mogli pročitati ili ih čak pošaljite e-poštom unaprijed. Po potrebi ih možete ispisati, ali preporučujemo upotrebu digitalne verzije.
- **Budite otvoreni za kreativnost:** želimo da sudionici rasprave razmišljaju izvan okvira! Možete im pomoći da budu kreativni tako što ćete im dati olovke i papir, kao i grickalice i napitke kako bi bili puni energije.
- **Obratite pozornost na sat:** važno je voditi računa o vremenu. Pobrinite se da rasprave teku glatko tempiranjem različitih dijelova rasprave ili imenovanjem člana grupe koji će vam pomoći da se pridržavate rasporeda.

DRUGI KORAK:

Dobrodošlica i uvod

15'

Dobrodošlica (pribl. 5 minuta)

- Pozitivna i prijateljska atmosfera ključna je za uspješan Peer Parliament – omogućit će življu raspravu i bolje ishode. Pozdravite sudionike i provjerite jesu li se svi međusobno upoznali. Zatim možete predstaviti temu rasprave i pružiti praktične informacije o raspravi.

Uvod (pribl. 10 minuta)

- **Predstavite svrhu rasprave** i provjerite jesu li je svi sudionici dobro shvatili. Objasnite ciljeve, raspored i strukturu rasprave, kao i svoju ulogu. Obavijestite sudionike da je vaša odgovornost održavanje aktivne i fokusirane rasprave te stvaranje okruženja u kojem svi imaju priliku sudjelovati. Objasnite da ćete voditi računa o vremenu i tome da se postigne cilj rasprave. I ne zaboravite da i vi možete sudjelovati u raspravi i glasanju, baš kao i drugi sudionici.
- Predstavite sudionicima rasprave sljedećih **šest osnovnih pravila raspravljanja**.
 1. Budite konstruktivni, otvoreni i iskreni.
 2. Govorite samo kada imate riječ.
 3. Držite se vremenskog ograničenja za izlaganje.
 4. Svatko bi trebao dobiti riječ barem jednom. Peer Parlament siguran je prostor u kojem možete izraziti svoje ideje.
 5. Pustite druge da završe prije nego što počnete govoriti.
 6. Slušajte druge i uvažavajte različita mišljenja unutar grupe. Nema točnih, pogrešnih, dobrih ili loših odgovora.
- Krug za razbijanje leda: zamolite sudionike da se predstave i podijele zabavnu ili zanimljivu priču iz svog nedavnog svakodnevnog života koja je povezana s temom rasprave (mobilnost, energija ili potrošnja).

TREĆI KORAK:

Prvo pitanje za raspravu

45-60'

INFORMIRANJE: upoznajte se s kontekstom (iz informativnih materijala) i saznajte više o različitim opcijama (pribl. 15 minuta)

- Kao organizator pročitajte pitanje i moguća rješenja te provjerite jesu li informacije svima jasne. Opcije će biti detaljnije objašnjene u odlomcima u nastavku.
- Možete zatražiti od člana grupe da glasno pročita opće osnovne informacije.
- Ako je potrebno, dajte sudionicima vremena da pročitaju konkretnije informacije o svakoj opciji.
- Zamolite sudionike da razmisle o svim pozitivnim i negativnim stranama svakog mogućeg rješenja.

RASPRAVA: moderirajte razgovor i saslušajte sva mišljenja (pribl. 30 minuta)

- Nakon što svi sudionici završe s čitanjem, započnite raspravu.
- Pustite sve redom da iznesu svoje mišljenje bez prekidanja. Tek nakon što svi sudionici iznesu svoje mišljenje, dajte riječ za dodatne primjedbe.
- Postavite sljedeća pitanja:
 - Koja od četiri ponuđene opcije vam se najviše sviđa? Koja vam se najmanje sviđa? **Zašto?**
 - Možete li se sjetiti dodatnih načina za postizanje klimatske neutralnosti u tom području? Kako biste opisali dodatnu (petu) opciju?
- Zabilježite dodatne ideje koje se pojavljuju u raspravi i dopustite grupi da odluči koju ideju žele dodati na glasanje (unijet će se kao „Option E“). Ako nije postignut jasan dogovor, glasajte o različitim prijedlozima podizanjem ruku.

GLASANJE: nadzirite postupak glasanja (pribl. 15 minuta)

- Nakon završetka rasprave najavite da je vrijeme za odluku o konačnom rangiranju vaše grupe. Možete koristiti postupak glasanja koji je opisan ovdje, ali možete odabrati i drugačiji mehanizam donošenja odluke.
- Zamolite svakog sudionika da **opciji koja mu se najviše sviđa da najviše bodova (pet), drugoj željenoj opciji četiri boda** itd., a opciji koja mu se najmanje sviđa jedan bod.
- Zamolite sudionike da ispune listić za glasanje (na kraju vodiča) ili sami zabilježite njihove rezultate. Kao organizator zaduženi ste za brojenje glasova i bilježenje ukupnog rezultata za svaku opciju u tablici s rezultatima. Potom trebate zabilježiti i objaviti konačno rangiranje svih opcija za grupu.
- Ako dvije opcije imaju neriješen rezultat s istim brojem bodova, zatražite od sudionika da dizanjem ruku glasaju za poželjniju opciju.

ČETVRTI KORAK:

Drugo pitanje za raspravu

Ponovite elemente trećeg koraka (INFORMIRANJE, RASPRAVA, GLASANJE), ali se ovaj put usredotočite na drugo pitanje za raspravu.

Ballots for question 1

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Score sheet

Option	Points	Rank
A		
B		
C		
D		
E		

Ballots for question 2

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Points	Option
5 points	
4 points	
3 points	
2 points	
1 point	

Score sheet

Option	Points	Rank
A		
B		
C		
D		
E		